

Historia historiografii - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Historia historiografii
Kod przedmiotu	08.3-WH-HD-HH- 19
Wydział	Wydział Humanistyczny
Kierunek	Historia
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	drugiego stopnia z tyt. magistra
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2021/2022

Informacje o przedmiocie	
Semestr	1
Liczba punktów ECTS do zdobycia	9
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	<ul style="list-style-type: none"> prof. dr hab. Dariusz Dolański dr hab. Andrzej Gillmeister, prof. UZ dr Maciej Lubik

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Ćwiczenia	30	2	-	-	Zaliczenie
Wykład	30	2	-	-	Egzamin

Cel przedmiotu

Przedmiot ma na celu zapoznanie studenta z głównymi etapami rozwoju historii jako dyscypliny naukowej oraz z głównymi współczesnymi paradygmatami badań historycznych.

Wymagania wstępne

brak

Zakres tematyczny

Wykład

1. Historia historiografii jako subdyscyplina historii.
2. Historia w starożytności.
3. Kronikarstwo średniowieczne.
4. Przełom renesansowy i historiografia XVI-XVII w. w Europie.
5. Oświecenie.
6. Historia w Polsce XVI-XVIII wieku.
7. Historyzm XIX wieku.
8. Paradygmaty badawcze w XX wieku.
9. Historiografia polska po 1945 roku.
10. Współczesne ośrodki badań historycznych i towarzystwa historyczne.
11. Współczesne gatunki historiograficzne:
  - historiografia naukowa, popularnonaukowa i amatorska;
  - monografia, artykuł, esej, felieton, reportaż historyczny, film dokumentalny.
12. Fikcja historyczna i nauka historyczna (powieść, film fabularny).

Ćwiczenia

1. Refleksja pragmatyczna: starożytność (Herodot, Tukidydes, Polibiusz).

2. Refleksja pragmatyczna: średniowiecze (Jordanes, Einhard, Thietmar, Gall Anonim, Wincenty Kadłubek, Jan Długosz).
3. Początki refleksji krytycznej (Niccolò Machiavelli, Giambattista Vico, Jean Bodin).
4. Oświecenie w refleksji historycznej (Wolter, Monteskiusz, Edward Gibbon).
5. Nurt reformacyjny i kontrreformacyjny w historiografii (*Centurie Magdeburskie*, Cezary Baroniusz, Jacques-Bénigne Bossuet, bollandyści).
6. Historiografia sarmacka (Ludwik Decjusz, Marcin Kromer, Stanisław Sarnicki, Szymon Starowolski).
7. Program monarchiczny i republikański w historiografii polskiej okresu oświecenia (Adam Naruszewicz, Seweryn Rzewuski, Michał Wielhorski, Hugo Kołłątaj).
8. Historiografia XIX wieku – historyzm (Johann Gottlieb Fichte, Leopold von Ranke, Nikołaj Karamzin).
9. Historiografia polska okresu zaborów (Karol Szajnocha, Józef Szujski, Tadeusz Wojciechowski, Władysław Smoleński, Joachim Lelewel).
10. Wybrane paradygmaty badawcze XX wieku (Arnold J. Toynbee, Robert Fogel, Emmanuel Le Roy Ladurie, Marc Bloch, Johan Huizinga).
11. Historiografia PRL.
12. Problem historiografii masowej (wybrane przykłady publikacji popularnonaukowych i amatorskich).

Metody kształcenia

Wykład: wykład informacyjny, wykład analityczny, wykład syntetyczny, wykład problemowy.

Ćwiczenia: dyskusja, dyskusja punktowana, rozmowa nauczająca, analiza tekstów i interpretacja źródeł historiograficznych.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
posiada pogłębione umiejętności badawcze, obejmujące dobór metod i konstruowanie narzędzi badawczych zakresu przynajmniej jednej epoki i dziedziny historycznej	• KH2_U07	<ul style="list-style-type: none"> dyskusja obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta 	<ul style="list-style-type: none"> Ćwiczenia
ma szczegółową wiedzę o współczesnych dokonaniach, ośrodkach i szkołach badawczych w zakresie przynajmniej jednej epoki i dziedziny historycznej	• KH2_W16	<ul style="list-style-type: none"> aktywność w trakcie zajęć dyskusja egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne 	<ul style="list-style-type: none"> Wykład Ćwiczenia
posiada pogłębione umiejętności badawcze, obejmujące analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów zakresu przynajmniej jednej epoki i dziedziny historycznej	• KH2_U06	<ul style="list-style-type: none"> egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne 	<ul style="list-style-type: none"> Wykład

Warunki zaliczenia

Ćwiczenia: uzyskanie minimum 5 pkt. za wypowiedzi na zajęciach polegające na udziale w dyskusji. Uzyskanym punktem może towarzyszyć ocena w skali od 2 do 5 za merytoryczne przygotowanie się do zajęć. W przypadku negatywnej oceny pracy studenta, nie przyznaje się punktów. W przypadku braku udziału w dyskusji, student zobowiązany jest uzyskać punkty w ramach konsultacji.

Egzamin: warunkiem przystąpienia do egzaminu jest uzyskanie zaliczenia z ćwiczeń. Egzamin ustny składający się z odpowiedzi na 3 pytania obejmuje problematykę z zakresu tematycznego przedmiotu.

Literatura podstawowa

1. Grabski A.F., *Zarys historii historiografii polskiej*, Poznań 2000.
2. Iggers G.G., *Historiografia XX wieku*, Warszawa 2010.
3. Kelly D.R., *Granice historii. Badanie przeszłości w XX wieku*, Warszawa 2010.
4. Kelly D.R., *Losy historii. Badanie przeszłości od Herdera do Huizingi*, Warszawa 2010.
5. Kelly D.R., *Oblicza przeszłości. Badanie przeszłości od Herodota do Herdera*, Warszawa 2010.
6. Topolski J., *Od Achillesa do Béatrice de Planissolles. Zarys historii historiografii*, Warszawa 1998.

Literatura uzupełniająca

1. *50 lat Polskiego Towarzystwa Historycznego w Zielonej Górze*, red. D. Dolański, Zielona Góra 2005.
2. Bartkiewicz K., *Obraz dziejów ojczystych w świadomości historycznej w Polsce doby oświecenia*, Poznań-Zielona Góra 1979.
3. Chakrabarty D., *Prowincjonalizacja Europy. Myśl postkolonialna i różnica historyczna*, Poznań 2011.
4. Dolański D., *Tradycje badań historiograficznych na Uniwersytecie Zielonogórskim*, „HISTORIA@TEORIA”, 1/3, 2017, s. 143-149.
5. Dolański D., *Trzy cesarstwa. Wiedza i wyobrażenia o Niemczech, Turcji i Rosji w Polsce XVIII wieku*, Zielona Góra 2013.
6. Dolański D., *Zachód w polskiej myśli historycznej czasów saskich. Nurt sarmacko-teologiczny*, Zielona Góra 2002.
7. Domańska E., *Historie niekonwencjonalne. Refleksja o przeszłości w nowej humanistyce*, Poznań 2006.
8. Domańska E., *Mikrohistorie. Spotkania w międzyzwiązkach*, Poznań 2005.

9. *Film i historia. Antologia*, red. I. Kurz, Warszawa 2008.
10. Fresco N., *Śmierć Żydów. Fotografie*, Wołowiec 2011.
11. Gandhi L., *Teoria postkolonialna. Wprowadzenie krytyczne*, Poznań 2008.
12. Gillmeister A., *Między historiografią a historiozofią. Tadeusza Zielińskiego wizja religii rzymskiej*, Kraków 2015.
13. Goody J., *Kradzież historii*, Warszawa 2009.
14. Kuhn T., *Struktura rewolucji naukowych*, Warszawa 2009.
15. LaCapra D., *Historia w okresie przejściowym. Doświadczenie, tożsamość, teoria krytyczna*, Kraków 2009.
16. Lomba A., *Kolonializm/postkolonializm*, Poznań 2011.
17. Lorenz Ch., *Przekraczanie granic. Eseje z filozofii historii i teorii historiografii*, Poznań 2009.
18. Marrou H.-I., *O poznaniu historycznym*, Kęty 2011.
19. Meyer M., Carrilho M.M., Timmermans B., *Historia retoryki od Greków do dziś*, Warszawa 2010.
20. *Opowiadanie historii w niemieckiej refleksji teoretycznoliterackiej i literaturoznawczej od oświecenia do współczesności*, wyb., przekł. i opr. J. Kałużny, Poznań 2003.
21. *Pamięć, etyka i historia. Anglo-amerykańska teoria historiografii lat dziewięćdziesiątych (Antologia przekładów)*, red. E. Domańska, Poznań 2006.
22. Pomian K., *Przeszłość jako przedmiot wiary. Historia i filozofia w myśli średniowiecza*, Warszawa 2009.
23. Pomian K., *Przeszłość jako przedmiot wiedzy*, Warszawa 2010.
24. Potocka M.A., *Fotografia. Ewolucja medium sztuki*, Warszawa 2010.
25. Sontag S., *O fotografii*, Kraków 2009.
26. *Światopoglądy historiograficzne*, red. J. Pomorski, Lublin 2002.
27. Wierzbicki A., *Wschód – Zachód w koncepcjach dziejów Polski*, Warszawa 1984.

Uwagi

brak

Zmodyfikowane przez dr hab. Marcelego Tureczek, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 20-04-2021 23:22)

Wygenerowano automatycznie z systemu SyllabUZ